

Aan Staatssecretaris

nota

Beantwoording Kamervraag kwaliteitseis voor bijmenging
bio-ethanol

TER BESLISSING

Datum

30 november 2022

Onze referentie

IENW/BSK-2022/258687

Opgesteld door

Bestuurskern
Prog.dir. Duurzame Mobiliteit
Programma Duurzame
Energiedragers in Mobiliteit

Beslistermijn

4-11-2022

Bijlage(n)

1

Aanleiding

Het lid Bontenbal heeft u op 19 oktober Kamervragen¹ gesteld over de juridische houdbaarheid van een kwaliteitseis² voor het gebruik van alleen pure bio-ethanol voor bijmenging in benzine en verzocht deze eis in te voeren.

De Tweede Kamer heeft u eerder op 1 december 2020 verzocht³ een mogelijke kwaliteitseis te onderzoeken voor het gebruik van alleen pure bio-ethanol voor bijmenging in benzine. U heeft, mede op basis van de onderzoeksresultaten van TNO⁴, afgeraden⁵ deze eis in te voeren.

Met deze nota worden u de conceptantwoorden voorgelegd op de vragen van het lid Bontenbal en het advies gegeven om de kwaliteitseis niet in te voeren.

Geadviseerd besluit

- U wordt geadviseerd om **in te stemmen** met het versturen van bijgaande beantwoording op de Kamervragen over de kwaliteitseis voor bijmenging van Bio-ethanol
- Tevens wordt u wederom geadviseerd de kwaliteitseis **niet in te voeren**.

Kernpunten

In de Kamervragen wordt u gevraagd om een antwoord op de juridische mogelijkheden om de kwaliteitseis in te voeren en opgeroepen de kwaliteitseis alsnog in te voeren.

1. Is het juridisch mogelijk de kwaliteitseis in te voeren?

Er is opnieuw onderzocht of er juridische ruimte is om de kwaliteitseis in te voeren. Hiervoor zijn door IenW verschillende ambtelijke gesprekken gevoerd met de Europese Commissie, waarna de Commissie op 15 september haar visie hierop heeft gestuurd. Eveneens is door Eurocommissaris Timmermans op 19 september

¹ Kamerstuk 2022Z19811

² Feitelijk betreft het hier geen eis qua kwaliteit van de bio-ethanol, maar een voorgeschreven samenstelling van de bio-ethanol: enkel pure ethanol zou mogen worden bijgemengd bij benzine voor het verkrijgen van HBE's. Chemisch ondrinkbaar gemaakte (gedenatureerde) ethanol zou hier niet langer voor in aanmerking komen.

³ Kamerstuk II 2020, 32813-622

⁴ IENW/BSK-2021/58435

⁵ Kamerbrief 2021Z09853/2021D22904

schriftelijk gereageerd op vergelijkbare vragen vanuit het Europees parlement, met een vergelijkbaar antwoord als ambtelijk ontvangen door IenW.

Kort samengevat luidt het antwoord dat de Richtlijn brandstofkwaliteit (FQD) lidstaten niet toestaat om het in de handel brengen van gedenatureerde (chemisch ondrinkbaar gemaakte) ethanol in benzine te verbieden, beperken of belemmeren (en alleen pure ethanol toe te staan in de bijmenging met benzine). Lidstaten mogen ter uitvoering van de Richtlijn hernieuwbare energie (RED) de bijmenging van pure ethanol als biobrandstof in benzine wel stimuleren. Echter, in de Nederlandse praktijk zou dit leiden tot strijdigheid met de hiervoor aangehaalde verbodsbepaling uit de FQD, omdat de (gemaximeerde) jaarverplichting voor conventionele biobrandstoffen die voor HBE's in aanmerking komen volledig wordt gerealiseerd met tot benzine-E10 bijgemengde bio-ethanol. Tankstations zijn verplicht om met hun benzinepompen ten minste voor de helft benzine-E10 aan te bieden (naast bijvoorbeeld Euro 98). Met HBE's gestimuleerde benzine-E10, bijgemengd met zuivere ethanol, zal een prijsvoordeel opleveren en zodoende benzine-E10, bijgemengd met gedenatureerde ethanol, uit de markt drukken. Kortom, het aan de ene kant stimuleren van bijmenging in benzine met zuivere ethanol in het kader van de RED door het ontvangen van HBE's, leidt aan de andere kant tot het beperken of belemmeren van bijmenging van gedenatureerde ethanol in E10-benzine, hetgeen niet is toegestaan ingevolge de FQD.

2. Is het beleidsmatig wenselijk?

Vanuit oogpunt van extra CO₂-reductie lijkt het invoeren van de kwaliteitseis op het eerste gezicht aantrekkelijk. Dit omdat het gebruik van Amerikaanse ethanol met een gemiddeld lagere CO₂-reductie in de keten, minder aantrekkelijk wordt ten opzichte van Europese ethanol. Echter, er blijkt steeds meer ethanol geproduceerd te worden van geavanceerde grondstoffen (zie NEa rapportage⁶ voor cijfers). Hier stuurt u ook actief op: minder inzet van voedsel- en voedergewassen dan Europees is toegestaan en meer inzet op afvalstromen. Deze ethanol op basis van geavanceerde grondstoffen scoort ook zeer gunstig qua CO₂-reductie. De kwaliteitseis zou een forse belemmering voor de import van deze grondstoffen uit derde landen opwerpen. Wij adviseren daarom de extra eis niet in te voeren.

Toelichting

Krachtenveld

Ethanolindustrie

Het invoeren van de kwaliteitseis zou ervoor zorgen dat de concurrentiepositie van de Nederlandse ethanolproducenten sterker wordt, aangezien niet-Europese ethanol duurder wordt en Nederland dan dezelfde lijn hanteert als België, Duitsland en Frankrijk.

Brandstofleveranciers

Brandstofleveranciers zien de kwaliteitseis als niet wenselijk, aangezien hierdoor een deel van de beschikbare bio-ethanol duurder wordt. Tevens wijzen zij erop dat deze maatregel de komst van geavanceerde ethanol uit niet-Europese landen kan belemmeren.

⁶ <https://www.emissieautoriteit.nl/onderwerpen/resultaten-hernieuwbare-energie-voor-vervoer-2021>

Datum

30 november 2022

Onze referentie

IENW/BSK-2022/258687

Opgesteld door

Bestuurskern
Prog.dir. Duurzame Mobiliteit
Programma Duurzame
Energiedragers in Mobiliteit

Aan

Staatssecretaris

Bijlage(n)

1

Tankstationhouders en consument

De impact op deze stakeholders wordt als beperkt ingeschat, aangezien de kwaliteitseis weinig invloed heeft op de prijs aan de pomp.

Duurzaamheid

Uit het TNO-onderzoek blijkt dat de extra CO₂-reductie door de eis onzeker is, hooguit gering, en niet aan Nederland toe te rekenen. Op termijn kan de eis juist negatieve gevolgen hebben qua CO₂-reductie, doordat niet-Europese geavanceerde ethanol minder competitief wordt.

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Antwoorden op de vragen van Kamerlid Bontenbal	

Datum

30 november 2022

Onze referentie

IENW/BSK-2022/258687

Opgesteld door

Bestuurskern
Prog.dir. Duurzame Mobiliteit
Programma Duurzame
Energiedragers in Mobiliteit

Aan

Staatssecretaris

Bijlage(n)

1